EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.10.11
KOM(2011) 636 galutinis

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI

BENDROJI EUROPOS PIRKIMO–PARDAVIMO SUTARČIŲ TEISĖ TARPVALSTYBINIAMS SANDORIAMS BENDROJOJE RINKOJE PALENGVINTI

1. APLINKYBĖS

500 mln. vartotojų vienijanti bendroji rinka yra vienas iš reikšmingiausių Europos Sąjungos pasiekimų. Jos pagrindinės laisvės suteikia įmonėms ir piliečiams teisę laisvai judėti ir sudaryti sandorius sienų nevaržomoje Sąjungoje. Nuolatinis kliūčių tarp ES valstybių narių mažinimas piliečiams davė daug naudos, pavyzdžiui, laisvę keliauti, studijuoti ir dirbti užsienyje. Kaip vartotojai, ekonominę naudą jie pajuto įvairiose srityse: sumažėjo skrydžių kainos ir tarptinklinio ryšio mokesčiai, atsirado daugiau galimybių naudotis didesne prekių pasiūla ir t. t. Prekių importu ir eksportu užsiimantys arba paslaugas teikiantys prekiautojai savo veiklą galėjo plėsti į užsienį arba įsisteigti kitoje valstybėje narėje. Taip jie naudojasi masto ekonomija ir didesnėmis verslo galimybėmis, kurias teikia bendroji rinka.

Nepaisant tokios įspūdingos sėkmės, tarp ES valstybių narių pašalintos dar ne visos kliūtys. Dėl jų piliečiai ir įmonės ne visada gali visapusiškai naudotis bendrosios rinkos teikiamais privalumais, o ypač galimybe verstis tarpvalstybine prekyba. Daugelis šių kliūčių kyla dėl to, kad skiriasi nacionalinės teisės sistemos. Viena iš pagrindinių tarpvalstybinės prekybos kliūčių – 27 ES valstybių narių sutarčių teisės sistemų skirtumai.

Visi ekonominiai sandoriai sudaromi sutarčių pagrindu. Todėl ir prekiautojai, ir vartotojai kasdien jaučia skirtingų normų, kuriomis reglamentuojamas sutarties sudarymas ar nutraukimas, teisių gynimo priemonės įsigijus produktą su trūkumais arba palūkanų už pavėluotus mokėjimus dydis, poveikį. Dėl šių skirtumų prekiautojai patiria papildomų sunkumų ir sąnaudų, ypač kai nori savo prekes ir paslaugas eksportuoti į kelias kitas ES valstybes nares. O vartotojams dėl šių skirtumų sunkiau pirkti užsienio šalyse – tai ypač pastebima perkant internetu.

- Dėl skirtingos sutarčių teisės prekiautojų patiriami sunkumai

Su sutarčių teise susijusios kliūtys gali turėti neigiamo poveikio įmonėms, kurios ketina prekiauti užsienyje, ir jas sulaikyti nuo žengimo į naujas rinkas. Prekiautojas, kuris nusprendė savo prekes pardavinėti kitų valstybių narių vartotojams arba įmonėms, susiduria su sutarčių teisės įvairovės ES nulemtu kompleksišku teisiniu reglamentavimu. Pirmiausia reikia išsiaiškinti, kuri teisė sutarčiai taikoma. Jeigu taikoma užsienio teisė, prekiautojas turi susipažinti su jos reikalavimais, kreiptis teisinės konsultacijos ir pritaikyti sutartį tai užsienio teisei. Jei prekiautojas verčiasi prekyba internetu, jam taip pat gali tekti savo svetainę pritaikyti imperatyviesiems paskirties šalies reikalavimams. Sunkumus aiškintis užsienio sutarčių teisės nuostatas prekiautojai nurodo kaip pirmąją įmonės bei vartotojų sandorių ir trečiąją įmonių tarpusavio sandorių kliūtį[1].

---

[1] „Eurobarometro“ apklausa Nr. 321 dėl Europos sutarčių teisės įmonės ir vartotojų sandoriuose, p. 23, ir „Eurobarometro“ apklausa Nr. 320 dėl Europos sutarčių įmonių sandoriuose, p. 15. Jungtinėse Amerikos Valstijose situacija iš esmės skiriasi. 50 valstijų sutarčių teisės sistemos skiriasi, tačiau, pavyzdžiui, Merilende įsisteigęs prekiautojas gali nesunkiai parduoti prekes Aliaskoje gyvenančiam vartotojui, nes pagal Jungtinių Valstijų teisę prekiautojui reikia paisyti tik Merilende taikytinų sutarčių teisės normų, o ne Aliaskos sutarčių teisės. Be to, Jungtinių Valstijų bendruoju komerciniu kodeksu (angl. *Uniform Commercial Code*) didele apimtimi buvo suderintos skirtingų valstijų sutarčių teisės sistemos. Todėl sutarčių teisės požiūriu JAV prekiautojams 50 valstijų vienijanti ekonominė erdvė yra daug patrauklesnė vidaus rinka nei ES prekiautojams 27 valstybių narių vidaus rinka.

Šios kliūtys įveikiamos patiriant sandorių sąnaudų. Didžiausią poveikį jos turi mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ), visų pirma labai mažoms ir mažosioms įmonėms, nes patekimo į kelias užsienio rinkas sąnaudos, palyginti su jų apyvarta, ypač didelės. Eksporto į kitą valstybę narę sandorio sąnaudos gali sudaryti iki 7 proc. labai mažos mažmeninės įmonės metinės apyvartos. Eksportuojant į keturias valstybes nares šios sąnaudos gali išaugti iki 26 proc. jos metinės apyvartos[2]. Prekiautojai, kurie dėl sutarčių teisės kliūčių vengia sudaryti tarpvalstybinius sandorius, ES vidaus prekyboje kasmet praranda bent 26 mlrd. EUR[3].

- Dėl skirtingos sutarčių teisės vartotojų patiriami sunkumai

44 proc. vartotojų teigia, kad, būdami netikri dėl savo teisių, vengia pirkti kitoje ES šalyje[4]. Trečdalis vartotojų pirktų internetu kitoje ES šalyje, jeigu būtų taikomos vienodos europinės normos[5], o šiuo metu perka tik 7 proc.[6] Jų netikrumas dažnai susijęs su nežinojimu, ką daryti kilus nesklandumams ir kokiomis teisėmis galima naudotis įsigijus prekių iš kitos šalies. Tačiau pasitikintiems ir aktyviai visoje ES (ypač internetu) prekių ieškantiems vartotojams neretai pardavėjas atsisako prekes parduoti arba tiekti. Per vienerius metus su tuo susidūrė bent 3 mln. vartotojų. Iš užsienio įsigyti prekių internetu praktikoje dažniau nepavyksta nei pavyksta[7], o po tokių bandymų neretai atsiunčiama nuvilianti žinutė: „Ši prekė į jūsų šalį netiekiama“.

Komisija siekia pašalinti likusias tarpvalstybinės prekybos kliūtis, kad prekiautojams padėtų sudaryti sandorius, o vartotojams – palengvintų pirkimą užsienyje. Nustatyta, kad tarp šalių, kurių teisės sistema kildinama iš bendro šaltinio, pavyzdžiui, bendrosios ar Šiaurės šalių teisės tradicijos, vyksta 40 proc. aktyvesnė dvišalė prekyba nei tarp tokių bendrumų neturinčių šalių[8]. Atsižvelgdama į tai, Europos sutarčių teisei skirtą teisinę priemonę Europos Komisija įtraukė į savo 2011 m. darbo programą[9] ir pirmininko Jose Manuelio Barroso laiške Europos Parlamento pirmininkui Jerzy Buzekui į tai aiškiai atkreipė Europos Parlamento dėmesį[10]. Būtinybė šalinti sutarčių teisės skirtumų keliamas kliūtis visų pirma pripažinta strategijoje *Europa 2020*[11] ir daugelyje kitų strateginių ES dokumentų: *Stokholmo programos įgyvendinimo veiksmų plane*[12], *Europos skaitmeninėje darbotvarkėje*[13], kurioje neprivaloma

---

2 Apskaičiuota pagal įmonių atsakymus, gautus per MVĮ nuomonės dėl Europos sutarčių teisės poveikio tyrimą (angl. *SME Panel Survey on the Impacts of European contract law*), su kuriuo galima susipažinti adresu http://ec.europa.eu/justice/contract/files/report_sme_panel_survey_en.pdf, ir Eurostato verslo struktūros statistika.

3 „Eurobarometro“ apklausa Nr. 320 *Europos sutarčių teisė įmonių sandoriuose*, p. 24 ir 25.

4 „Eurobarometro“ apklausa Nr. 299a *Požiūris į tarpvalstybinę prekybą ir vartotojų apsaugą*, p. 10.

5 „Eurobarometro“ apklausa Nr. 299a, p. 14.

6 „Eurobarometro“ apklausa Nr. 299 *Vartotojų požiūris į tarpvalstybinę prekybą ir vartotojų apsaugą*, p. 13.

7 SEC(2010) 385, Trečioji vartotojų rinkų rezultatų suvestinė, p. 9. Atlikus šį tyrimą, per kurį bandyta sudaryti beveik 11 000 kontrolinio pirkimo sandorių, paaiškėjo, kad 61 proc. atvejų būtų nepavykę įsigyti prekių užsienyje. 50 proc. atvejų prekiautojai atsisakė tiekti į vartotojo šalį.

8 A.Turrini and T. Van Ypersele, *Traders, courts and the border effect puzzle*, *Regional Science and Urban Economics,* 40, 2010, p. 82.

9 COM(2010) 623 galutinis, 2010 3 31, p. 7.

10 Žr.: http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/10/393&format=HTML&aged=1&language=LT&guiLanguage=en.

11 Komisijos komunikatas „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“, COM(2010) 2020 galutinis, 2010 3 3, p. 21. Taip pat žr. Metinę augimo apžvalgą (I priedas), „Europa 2020“ pažangos ataskaita (COM(2011) 11 – A1/2, p. 5).

12 Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę Europos piliečiams.

sutarčių teisės priemonė nurodyta kaip vienas pagrindinių skaitmeninės ekonomikos skatinimo būdų, *Smulkiojo verslo akto apžvalgoje*[14], kuria siekiama pašalinti, be kita ko, ir su sutarčių teise susijusias kliūtis, ribojančias potencialų MVĮ augimą, ir *Bendrosios rinkos akte*[15], kuriame iškelta tarpvalstybinių sandorių sudarymą palengvinančios teisinės priemonės idėja. Be to, *Metinėje augimo apžvalgoje*, kuria pradėtas pirmasis Europos semestras, pabrėžtos Europos sutarčių teisės priemonės galimybės bendrojoje rinkoje skatinti augimą ir prekybą[16]. Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujanti Lenkija antrojo 2011 m. pusmečio prioritetą suteikė tolesniems Europos sutarčių teisės darbams[17].

1.1. Dabartinis teisinis reglamentavimas

Dabartiniam ES teisiniam reglamentavimui būdingi valstybių narių sutarčių teisės skirtumai. ES teisės aktuose įtvirtinta daugybė bendrų normų, kuriomis dažnai sprendžiamos specifinės problemos, tačiau iš I priedo matyti, kad tos suderintos normos netaikomos daugeliui sutarčių teisės sričių, o kai taikomos, paprastai suteikia valstybėms narėms plačią diskreciją taikyti kitas normas. Europos bendrojoje rinkoje nėra bendrų vienodų ir išsamių sutarčių teisės normų, kuriomis įmonės ir vartotojai galėtų remtis tarpvalstybinėje prekyboje.

- Kolizinės normos

Siekdama didesnio teisinio tikrumo tarpvalstybiniuose sandoriuose, ES parengė *vienodas kolizines normas*. Reglamente „Roma I“ dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės numatyta, kad susitariančiosios šalys gali pasirinkti jų sutarčiai taikytiną teisę ir nuspręsti, kokia teisė bus taikoma taikytinos teisės nepasirinkus[18]. Tačiau pačiomis kolizinėmis normomis materialinės sutarčių teisės skirtumų pašalinti negalima. Jomis tik nustatoma nacionalinė materialinė teisė, taikoma tarpvalstybiniam sandoriui, kuriam galėtų būti taikoma skirtinga kelių šalių teisė.

Be to, pagal Reglamento „Roma I“ 6 straipsnio 2 dalį reikalaujama, kad tarpvalstybinių įmonės ir vartotojų sandorių atveju prekiautojai, kurie savo veiklą orientuoja į vartotojo gyvenamąją šalį, pavyzdžiui, sukuria interneto svetainę tos šalies kalba, pardavimo kainą nurodo vartotojo šalies valiuta arba naudoja kitą nei savo šalies aukščiausio lygio domeno vardą, laikytųsi vartotojo gyvenamosios šalies imperatyviųjų vartotojų teisių apsaugos normų.

Stokholmo programos įgyvendinimo veiksmų planas“, COM(2010) 171 galutinis, 2010 4 20, p. 5 ir p. 24.

13 Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos skaitmeninė darbotvarkė“, COM(2010) 245 galutinis, 2010 8 26, p. 13 ir p. 37.

14 Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Smulkiojo verslo akto Europai apžvalga“, COM(2011) 78 galutinis, 2011 2 23, p. 11 ir p. 13.

15 Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Bendrosios rinkos aktas. Dvylika svertų augimui skatinti ir pasitikėjimui stiprinti. *Bendros pastangos skatinti naująjį augimą*“, COM(2011) 206 galutinis, 2011 4 13, p. 14 ir p. 19.

16 Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Metinė augimo apžvalga. Visapusiško ES atsako į krizę spartinimas“, COM(2011) 11 galutinis, 2011 1 12.

17 Žr. http://pl2011.eu/sites/default/files/users/shared/o_prezydencja/programme_of_the_polish_presidency_of_the_council_of_the_eu.pdf.

18 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės, OL L 177, 2008 7 4 , p. 6.

Prekiautojai gali taikyti vartotojo nacionalinę teisę kaip visumą arba pasirinkti kitą teisę, praktikoje dažniausiai – savo šalies teisę. Tačiau ir pastaruoju atveju prekiautojai privalo laikytis vartotojo šalies teisės imperatyviųjų vartotojų teisių apsaugos nuostatų, kai jomis numatyta didesnė apsauga. Dėl šios priežasties prekiautojui gali tekti standartines sąlygas pritaikyti skirtingų šalių reikalavimams.

- Materialinės teisės normos

ES ėmėsi svarbių derinimo priemonių materialinės teisės, ypač sutarčių teisės, skirtumams mažinti. Tačiau šios derinimo priemonės taikomos ne visą sutarties gyvavimo laikotarpį, todėl prekiautojas vis tiek privalo atsižvelgti į paskirties šalies sutarčių teisės sistemą. Be to, šios derinimo priemonės daugiausia skirtos įmonės ir vartotojų sandoriams.

Kiek tai susiję su **įmonės ir vartotojų sutartimis**, ES teisiniu reglamentavimu gerokai sustiprinta vartotojų apsauga. Tačiau, nepaisant nacionalinės teisės derinimo pažangos, padarytos neseniai priėmus Vartotojų teisių direktyvą, aišku, kad visiško vartotojų teisių apsaugos ir sutarčių teisės suderinimo koncepcijai nubrėžtos politinės ribos. Tą atspindi aplinkybė, kad su nesąžiningomis sutarčių sąlygomis ir teisių gynimo priemonėmis pirkimo–pardavimo sutarčių atveju susijusioms direktyvoms[19], kuriomis valstybėms narėms suteikiama galimybė skirtingu mastu plėtoti pagrindines suderintas teises, pritarė Europos Parlamentas ir Taryba.

Kiek tai susiję su **įmonių tarpusavio sutartimis**, ES yra priėmusi dar siauresnės apimties nei įmonės ir vartotojų sutarčių atveju materialines normas, kuriomis reglamentuojami kai kurie specialūs sutarčių teisės klausimai. Pavyzdžiui, Direktyva dėl pavėluotų mokėjimų[20] suderinamos nuostatos, kuriomis reglamentuojama delspinigių už pavėluotus mokėjimus norma, tačiau valstybėms narėms paliekama galimybė taikyti griežtesnes nuostatas. 1980 m. JT konvencija dėl tarptautinio prekių pirkimo–pardavimo sutarčių (Vienos konvencija) tarptautiniu lygmeniu buvo nustatytos išsamesnės įmonių tarpusavio sandoriams taikomos normos. Tačiau Vienos konvencija ratifikuota ne visose valstybėse narėse ir netaikoma JK, Airijoje, Portugalijoje ir Maltoje. Be to, ji reglamentuoja ne visą sutarties gyvavimo laikotarpį ir (kadangi JT sistemoje nėra privalomos teismo jurisdikcijos, kaip, pavyzdžiui, Europos Teisingumo Teismo jurisdikcija ES vidaus rinkos atžvilgiu) nenumato vienodą jos taikymą užtikrinančio mechanizmo, todėl nacionaliniai teismai ją gali aiškinti skirtingai. Vienos konvencija vadovaujasi santykinai nedaug prekiautojų[21].

1.2. Poreikis veikti Europos Sąjungos lygmeniu

Jau dešimtmetį ES rūpinasi Europos sutarčių teise. 2001 m. Komunikatu dėl Europos sutarčių teisės[22] Komisija pradėjo išsamias viešas konsultacijas dėl sunkumų, kuriuos lemia skirtinga valstybių narių sutarčių teisė. Remdamasi atsakymais, Komisija 2003 m. pateikė veiksmų

---

19 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/44/EB dėl vartojimo prekių pardavimo ir susijusių garantijų tam tikrų aspektų, OL L 171, 1999 7 7, p. 12.

20 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/7/ES dėl kovos su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius (nauja redakcija), OL L 48, 2011 2 23, p. 1.

21 „Eurobarometro“ apklausa Nr. 320 dėl Europos sutarčių teisės įmonių tarpusavio sandoriuose, p. 57: tik 9 proc. respondentų atsakė, kad dažnai taikė tarptautinius dokumentus, įskaitant Vienos konvenciją ir UNIDROIT principus.

22 Komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui dėl Europos sutarčių teisės, COM(2001) 398, 2001 7 11.

planą[23], siūlydama Europos sutarčių teisės kokybę ir nuoseklumą gerinti sukuriant bendrą principų sistemą, kuri apimtų bendrus principus, terminiją ir pavyzdines normas ir kuria Sąjungos teisės aktų leidėjas vadovautųsi rengdamas arba keisdamas teisės aktus.

Vėliau Komisija finansavo tarptautinio mokslininkų tinklo, atlikusio parengiamuosius teisinius tyrimus, darbą. Tiriamoji veikla užbaigta 2008 m. pabaigoje, jos rezultatai apibendrinti dokumente „Draft Common Frame of Reference“ (bendros principų sistemos projektas)[24], kuris paskelbtas kaip mokslo studija[25]. Tuo pačiu metu *Association Henri Capitant des Amis de la Culture Juridique Française* bei *Société de Legislation Comparée* rengė analitinį dokumentą *Principes Contractuels Communs* („Bendrieji sutarčių principai“)[26].

2010 m. liepos 1 d. Komisija žaliosios knygos pagrindu pradėjo šešių mėnesių trukmės viešąsias konsultacijas dėl galimybių užtikrinti ES nuoseklesnę sutarčių teisę. Žaliojoje knygoje buvo išdėstytos įvairios politikos galimybės. Tarp jų paminėtinas priemonių rinkinys, kuriame būtų nustatytos nuoseklios sutarčių tesės apibrėžtys, principai ir pavyzdinės normos, reglamentas, kuris visų valstybių narių nacionalinę sutarčių teisę pakeistų bendra Europos teise, arba neprivalomos ES priemonės, kurią būtų galima pasirinkti kaip alternatyvą galiojančiai nacionalinei teisei, idėja. Per šią konsultaciją Komisija gavo 320 atsakymų[27]. Kai kurios suinteresuotosios šalys palankiai įvertino priemonių rinkinį, o 4 galimybei (neprivalomoji Europos sutarčių teisės priemonė) pritarta kaip savarankiškam variantui arba kaip jos ir priemonių rinkinio deriniui, jeigu ji atitiks tam tikras sąlygas, pavyzdžiui, užtikrins aukštą vartotojų teisių apsaugos lygį, jos nuostatos bus aiškios ir lengvos taikyti.

Prieš tai Komisija 2010 m. balandžio 26 d.[28] sprendimu įsteigė Europos sutarčių teisės ekspertų grupę, kurią sudarė buvę teisėjai, praktikuojantys teisininkai ir mokslininkai iš visos Europos. Remiantis iki to laiko atliktais tyrimais šiai grupei pavesta parengti galimos būsimos Europos sutarčių teisės priemonės galimybių studiją, kurioje būtų išnagrinėtos pagrindinės praktinės tarpvalstybinių sandorių problemos. Siekdama užtikrinti glaudžią ekspertų grupės darbo ir vartotojų, įmonių (ypač MVĮ) ir teisininkų nurodytų poreikių sąsają, Komisija įsteigė pagrindinių suinteresuotųjų šalių grupę (vadinamąjį diskusijų forumą), kuri pateikė ekspertų grupei praktinių pastabų dėl to, ar galimybių studijai sukurtas normas lengva taikyti. 2011 m. gegužės 3 d. galimybių studija paskelbta kaip priemonių rinkinys tolesniam ES institucijų darbui, dėl kurio vertingų pastabų pateikė suinteresuotosios šalys ir teisės ekspertai. Iš 120 suinteresuotųjų šalių atsiliepimų daugiausia pastabų pateikta dėl trijų pagrindinių pasiūlymo aspektų: ar lengva jį taikyti, ar derinami įmonės ir vartotojo interesai ir ar užtikrinamas teisinis tikrumas. Komisija atsižvelgė į daugelį pasiūlymų, kuriais pagerintas ir konsoliduotas pasiūlymas. Be to, į Komisijos klausimą, ar reikia į pasiūlymą įtraukti skaitmeninį turinį, dauguma respondentų atsakė teigiamai.

---

23 Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Nuoseklesnė Europos sutarčių teisė. Veiksmų planas“, COM(2003) 68, 2003 2 12.

24 Von Bar, C., Clive, E. ir Schulte Nölke, H. (leid.), *Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law. Draft Common Frame of Reference (DCFR)*, Miunchenas, *Sellier*, 2009.

25 Tiriamoji veikla finansuota pagal Komisijos 6-ąją mokslinių tyrimų bendrąją programą, bet tai nėra oficialus Komisijos dokumentas.

26 Fauvarque-Cosson, B. and Mazeaud, D. (leid.), *European Contract Law, Materials for a Common Frame of Reference: Terminology, Guiding Principles, Model Rules*, Miunchenas, *Sellier*, 2008.

27 Atsakymus pateikė dauguma valstybių narių, daug verslo organizacijų, kelios vartotojų teisių apsaugos organizacijos, daug teisininkų asociacijų ir nemažai mokslininkų.

28 O L L 105, 2010 4 27, p. 109.

Europos Parlamentas jau daugelį metų labai skatino su Europos sutarčių teise susijusį darbą[29]. 2011 m. birželio mėn. Parlamentas, remdamasis Komisijos žaliąja knyga, keturiais penktadaliais balsų pritarė neprivalomoms ES sutarčių teisės normoms, kurios palengvintų tarpvalstybinius sandorius (4–oji žaliosios knygos galimybė)[30]. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas taip pat priėmė nuomonę, kurioje pritarė naujai neprivalomai išplėstai sutarčių teisės sistemai[31].

2. NEPRIVALOMA BENDROJI EUROPOS PIRKIMO–PARDAVIMO SUTARČIŲ TEISĖ

2.1. Bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės veikimas

Užbaigusi išsamias konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis ir remdamasi poveikio vertinimu, Komisija nusprendė pateikti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės pasiūlymą. Šis pasiūlymas sumanytas kaip indėlis į augimo ir prekybos vidaus rinkoje skatinimą, jis grindžiamas sutarties laisvės principu bei aukšto lygio vartotojų teisių apsauga ir atitinka subsidiarumo bei proporcingumo principus. Šį pasiūlymą sudaro Europos sutarčių teisės ekspertų grupės ir suinteresuotųjų šalių diskusijų forumo parengtas priemonių rinkinys, jame atsižvelgiama į suinteresuotųjų šalių ir ekspertų pastabas.

Komisijos pasiūlyme dėl bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės numatytos išsamios vienodos sutarčių teisės normos, kuriomis reglamentuojamas visas sutarties gyvavimo laikotarpis. Šios normos kaip antroji sutarčių teisės sistema bus inkorporuota į kiekvienos valstybės narės teisę. „Antroji sistema“ tikslingai orientuota į tas sutartis, kurios reikšmingiausios tarpvalstybinei prekybai ir kurių atžvilgiu labiausiai reikia imtis priemonių nustatytoms kliūtims pašalinti. Jai būdingi šie bruožai:

Visoms valstybėms narėms bendra sutarčių teisės sistema. Bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė bus „antroji“ sutarčių teisės sistema, kuri bus vienoda visose valstybėse narėse. Tai bus bendra visos ES sistema.

Neprivaloma sistema. Bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė pasirenkama savanoriškai. Kaip numato sutarties laisvės principas, prekiautojas gali laisvai nuspręsti pasiūlyti sutartį remdamasis šia sistema (sutikimo principas, angl. *opt–in*) arba galiojančiomis nacionalinėmis sutarčių teisės normomis. Nei įmonės, nei vartotojai neprivalo sutarčių sudaryti pagal bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę.

---

29 1989 m. gegužės 26 d. Rezoliucija dėl pastangų suderinti valstybių narių privatinę teisę, OL C 158, 1989 6 26, p. 400; 1994 m. gegužės 6 d. Rezoliucija dėl tam tikrų valstybių narių privatinės teisės sričių suderinimo, OL C 205, 1994 7 25, p. 518; 2001 m. lapkričio 15 d. Rezoliucija dėl valstybių narių civilinės ir komercinės teisės derinimo, OL C 140 E, 2002 6 13, p. 538; 2003 m. rugsėjo 2 d. Rezoliucija dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui ir Tarybai „Nuoseklesnė Europos sutarčių teisė. Veiksmų planas“, OL C 76 E, 2004 3 25, p. 95; 2006 m. kovo 23 d. Rezoliucija dėl Europos sutarčių teisės ir *acquis* peržiūros: tolesni veiksmai, OL C 292 E, 2006 12 1, p. 109–112; 2006 m. rugsėjo 7 d. Rezoliucija dėl Europos sutarčių teisės, OL C 305 E, 2006 12 14, p. 247–248; 2007 m. gruodžio 12 d. Rezoliucija dėl Europos sutarčių teisės, OL C 323 E, 2008 12 18, p. 364–365, ir 2008 m. rugsėjo 3 d. Rezoliucija dėl bendros Europos sutarčių teisės principų sistemos, OL C 295 E, 2009 12 4, p. 31–32.

30 2011 m. birželio mėn. Rezoliucija dėl politinių galimybių sukurti Europos sutarčių teisę vartotojams ir įmonėms, procedūra 2011/2013 (INI).

31 OL C 84, 2011 3 17, p. 1.

Orientavimasis į pirkimo–pardavimo sutartis. Bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise bus sukurtas savarankiškas ir išbaigtas pirkimo–pardavimo sandorių normų rinkinys. Tai bus ypač naudinga internetu sudarant sandorius dėl prekių tiekimo, tačiau ir kitokius sandorius. Ją taip pat galės taikyti prekiautojai, kurie parduoda prekes ir tiesiogiai teikia susijusias paslaugas, kaip antai virtuvės įrangos instaliavimas. Kadangi prekyba prekėmis sudaro didžiausią ES vidaus prekybos dalį[32], pirkimo–pardavimo sandorių kliūčių šalinimas turės teigiamo poveikio visai ES vidaus prekybai. Siekiant atsižvelgti į didėjančią skaitmeninės ekonomikos svarbą ir užtikrinti, kad naujoji sistema nepasentų, į naujųjų normų taikymo sritį įtrauktos ir skaitmeninio turinio tiekimo sutartys. Tai reiškia, kad bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise taip pat bus galima remtis, pavyzdžiui, perkant internetu parsisiunčiamą muziką, filmus, programinę įrangą ar programas, neatsižvelgiant į tai, ar jos saugomos patvariojoje laikmenoje, pavyzdžiui CD arba DVD.

Taikymas tik tarpvalstybinėms sutartims. Bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė orientuota į tarpvalstybinius atvejus, kai kyla problemų, susijusių su papildomomis sandorių sąnaudomis ir teisiniu kompleksiškumu. Todėl bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė taikoma tik ten, kur reikalinga, ir nėra galiojančios nacionalinės sutarčių teisės pakaitalas. Valstybės narės gali savo nuožiūra nuspręsti išplėsti šios sistemos taikymo sritį. Taigi jos gali leisti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę taikyti ir nacionalinėms sutartims, o dėl to bendrojoje rinkoje veikiančioms įmonėms galėtų dar labiau sumažėti sandorių sąnaudos. *Dėmesys įmonės ir vartotojų tarpusavio sutartims ir įmonių tarpusavio sutartims, kurių bent viena šalis yra MVĮ.* Bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė orientuota į aspektus, kurie kelia praktinių problemų sudarant tarpvalstybinius sandorius, t. y. į įmonės ir vartotojo santykius ir įmonių tarpusavio santykius, kai bent viena šalis yra MVĮ. Į jos taikymo sritį neįtrauktos privačių fizinių asmenų sutartys ir prekiautojų sutartys, kurių nė viena šalis nėra MVĮ, nes šiuo metu nėra akivaizdaus poreikio ES mastu imtis su šiais tarpvalstybiniais sandoriais susijusių priemonių. Pagal bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę valstybės narės gali nuspręsti leisti ją taikyti ir prekiautojų tarpusavio sutartims, kai nė viena iš šalių nėra MVĮ. Ateinančiais metais Komisija stebės įvykių eigą, kad nuspręstų, ar reikia ieškoti papildomų teisėkūros sprendimų privačių fizinių asmenų ir įmonių tarpusavio sutarčių atžvilgiu.

Vienodos vartotojų teisių apsaugos normos. Reglamentu visose sutarčių teisės srityse bus nustatytas vienodas vartotojų teisių apsaugos lygis. Laikantis politinių ir teisinių reikalavimų derinama atsižvelgiant į aukštą vartotojų teisių apsaugos lygį. Taip bus sukurta suderinta sistema, kuri užtikrins vartotojų apsaugą ir saugumą visada, kai bus taikoma bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė.

Išsamios sutarčių teisės normos. Bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę sudaro normos, kuriomis reglamentuojami praktiniai visam tarpvalstybinės sutarties gyvavimo laikotarpiui svarbūs sutarčių teisės aspektai. Jiems priskiriamos šalių teisės bei pareigos ir teisių gynimo priemonės sutarties neįvykdymo atveju, pareigos suteikti ikisutartinę informaciją, sutarties sudarymas (įskaitant formos reikalavimus), teisė atsisakyti sutarties ir jos pasekmės, sutarties nuginčijimas dėl klaidos, apgaulės, grasinimų arba piktnaudžiavimo, sutarčių aiškinimas, turinys ir sutarties galia, nesąžiningų sutarties sąlygų vertinimas ir pasekmės, restitucija po sutarties nuginčijimo, sutarties nutraukimas ir senatis. Ja nustatytos

---

[32] Remiantis Eurostato statistiniais duomenimis, pateiktais Nr. *Focus* 37/2010 ir Eurostato 2009 m. ES išorės ir vidaus prekybos duomenų metinėje knygoje, 2008 m. ES vidaus prekybos prekėmis apimtis buvo 4 kartus didesnė už prekybos paslaugomis.

sankcijos už prievolių ir su tos teisės taikymu susijusių pareigų nevykdymą. Tačiau kai kurie klausimai, kurie labai svarbūs nacionalinei teisei arba ne tokie svarbūs tarpvalstybinėms sutartims, pavyzdžiui normos, reglamentuojančios veiksnumą ir teisnumą, neteisėtumą arba prieštaravimą gerai moralei, atstovavimą ir skolininkų bei kreditorių daugetą, į bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę neįtraukti. Jie ir toliau reglamentuojami pagal Reglamentą „Roma I“ taikytinos nacionalinės teisės normomis.

Tarptautinis aspektas. Pasiūlymui taip pat būdingas tarptautinis elementas, tai reiškia, kad jis gali būti taikomas, kai bent viena iš šalių įsisteigusi kurioje nors ES valstybėje narėje. Tas pačias sutarčių sąlygas prekiautojai gali taikyti sudarydami sandorius ir su ES, ir su trečiųjų šalių prekiautojais. Jeigu trečiųjų šalių prekiautojai sieks savo prekes vidaus rinkoje parduoti vadovaudamiesi bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise, Europos vartotojams galėtų būti užtikrinta didesnė prekių pasiūla ir aukštas bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise garantuojamas jų teisių apsaugos lygis. Dėl tarptautinio pobūdžio bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė gali tapti pirkimo–pardavimo sutarčių teisės standartu, taikomu sudarant tarptautinius sandorius.

2.2. Bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės veiksmingumas

Problemos, kurias sutarčių teisės skirtumai kelia vartotojams ir prekiautojams, Komisijos pasiūlymu sprendžiamos proporcingumo ir subsidiarumo principu geriausiai atitinkančiu būdu, palyginti su kitomis išnagrinėtomis galimybėmis. Neprivaloma bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė bus veiksmingesnė nei kitos neprivalomos teisinės priemonės, kaip antai priemonių rinkinys (kuris, kaip neprivaloma priemonė, negalėtų prekiautojams ar vartotojams suteikti teisinio tikrumo sudarant sandorius), nes ja bus sukurtos bendros ir vienodos sutarčių teisės normos, kurias įmonės ir vartotojai galės taikyti tiesiogiai. Tuo pačiu pirmiau išdėstytų ypatumų derinys, visų pirma aplinkybė, kad bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę sudaro neprivalomos, tačiau vienodos, tik tarpvalstybiniais atvejais taikomos normos, reiškia, kad tarpvalstybinės prekybos kliūtys gali būti sumažintos, nepažeidžiant giliai įsitvirtinusių nacionalines teisės sistemų ir tradicijų. Pavyzdžiui, valstybės narės galiojančioje nacionalinėje sutarčių teisėje galės išlaikyti skirtingą vartotojų teisių apsaugos lygį, nepažeisdamos ES *acquis*. Bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė bus neprivaloma papildoma galimybė, nepakeisianti galiojančių sutarčių teisės normų. Todėl teisėkūros priemone bus reglamentuojama tik tai, kas būtina, siekiant prekiautojams ir vartotojams sukurti papildomas galimybes bendrojoje rinkoje. Be to, bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė yra neprivaloma sistema ir būtent todėl yra daugiau galimybių susitarti dėl vienodų aukšto vartotojų teisių apsaugos lygio normų, kokios numatytos šioje sistemoje. Įmonė šią sistemą gali pasirinkti todėl, kad nori būti laikoma užtikrinančia aukštą vartotojų teisių apsaugos lygį, tačiau to daryti neprivalo.

- Nauda įmonėms

Prekiautojui pasirinkus bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę, jos taikymo srityje galios tik tos sutarčių teisės normos. Taigi prekiautojas turės vadovautis tik bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės normomis. Nebereikės vadovautis kitomis nacionalinėmis imperatyviosiomis normomis, kaip tai įprasta, kai sutartis sudaroma su kitos valstybės narės vartotoju. Praktikoje iniciatyvą taikyti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę rodys pardavėjai. Pirkėjai turės aiškiai su tuo sutikti, prieš sudarydami ta sistema grindžiamą sutartį.

Bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė užtikrins įmonėms galimybę gerokai sumažinti sandorių sąnaudas. Praktikoje tai reikš, kad įmonės, kurios nori plėstis į naujas rinkas, turės susipažinti tik su dar viena sutarčių teisės sistema, gretos tos, kuri joms jau žinoma. Ją pasirinkusios įmonės galės sutaupyti sąnaudų, kurių jos patirtų susipažindamos su 26 valstybių nacionaline teise norėdamos verstis prekyba visoje ES. Todėl toks paprastesnis bendras teisinis reglamentavimas prekiautojams yra naudingas ir teiks daugiau pasitikėjimo plėstis į naujas rinkas. Parduodant kitų šalių vartotojams prekiautojų taikoma bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė bus kokybės ženklas.

Įmonių tarpusavio sutarčių atveju bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės taikymas bus naudingas tuo, kad MVĮ palengvins derybas dėl taikytinos teisės. Turėtų būti lengviau susitarti dėl neutralios teisės, kuri abiem šalims būtų vienodai prieinama jų kalba. Susipažinę su bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise, prekiautojai nebepatirs su jos taikymu susijusių sąnaudų. Sąnaudų problema itin aktuali MVĮ, todėl bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė orientuota į tas įmonių tarpusavio sutartis, kurių bent viena šalis yra MVĮ. Kad didžiausią naudą gautų MVĮ, Komisija ragina valstybes nares tinkamais kanalais informuoti prekiautojus apie bendrąją Europos prikimo–pardavimo sutarčių teisę ir jos privalumus. Be to, kiekvienai valstybei narei suteikta galimybė leisti bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę taikyti įmonių tarpusavio sutartims, kai nė viena iš šalių nėra MVĮ, jeigu valstybė narė tai laiko tinkamu.

- Nauda vartotojams

Bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė sukurta taip, kad vartotojams užtikrintų aukštą apsaugos lygį, ji vienoda visose valstybėse narėse, todėl gali būti laikoma kokybės ženklu, kuriuo vartotojai gali pasitikėti pirkdami užsienyje. Vienas iš geriausių to pavyzdžių – tai, kad pagal bendrąją Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisę vartotojai galės laisvai pasirinkti teisių gynimo priemones, kai pristatomas produktas su trūkumais. Vartotojams suteikiama galimybė nutraukti sutartį nedelsiant. Šiuo metu tokia vartotojų galimybė daugelyje ES šalių nenumatyta[33]. Aukštas vartotojų teisių apsaugos lygis sustiprins vartotojų pasitikėjimą ir paskatins juos pirkti kitose ES šalyse.

Skaidrumo sumetimais pasiūlymu užtikrinama, kad vartotojas būtų visada informuotas ir sutiktų, kad sutartis būtų sudaroma remiantis bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise. Šią informaciją prekiautojas turi suteikti vartotojui įteikdamas informacinį pranešimą, kuriame apžvelgiamos pagrindinės jo teisės. Šis pranešimas padės vartotojams suprasti savo pagrindines teises ir kartu mažins netikrumą, dėl kurio daug vartotojų vengia pirkti užsienyje. Informacinis pranešimas bus suformuluotas aiškiai ir glaustai visomis oficialiomis ES kalbomis, todėl jis bus naudingas vartotojams, kurie sutarčių sąlygų neskaito, nes jos ilgos ir sudėtingos.

Didesnė pasiūla iš kitų šalių bus naudinga vartotojams iš tų rinkų, kurių prekiautojai šiuo metu vengia dėl sutarčių teisės kompleksiškumo arba todėl, kad neapsimoka žengti į mažą rinką, nes patiriamos didelės sandorių sąnaudos. Didesnė konkurencija vidaus rinkoje

---

33 Teisių gynimo priemonių laisvai negalima pasirinkti (kaip numatyta bendrojoje pirkimo–pardavimo sutarčių teisėje) Austrijoje, Belgijoje, Kipre, Čekijoje, Danijoje, Estijoje, Suomijoje, Vokietijoje, Vengrijoje, Italijoje, Maltoje, Nyderlanduose, Lenkijoje, Rumunijoje, Slovakijoje, Ispanijoje ir Švedijoje. Tik penkiose valstybėse narėse numatyta tokia pati galimybė kaip ir bendrojoje pirkimo–pardavimo sutarčių teisėje (Prancūzijoje, Graikijoje, Lietuvoje, Liuksemburge ir Portugalijoje), o keliose kitose valstybėse narėse pasirinktas tarpinis variantas (Airijoje, Latvijoje, Slovėnijoje ir JK).

vartotojams bus naudinga tuo, kad bus didesnis produktų pasirinkimas ir, tikėtina, mažesnės kainos.

2.3. Santykis su acquis

Pasiūlyme nustatyta reglamentavimo sistema, kuri papildo galiojančio vartotojų teisių apsaugos *acquis* normas. Pirmiausia, pasiūlymas apima ir atitinka tas normas, tačiau neapsiriboja nustatytu mažiausiu apsaugos lygiu. Antra, pasiūlymas taikomas tik tarpvalstybinėms sutartims, todėl jis nepakeičia visuotinai taikomo *acquis*. Taigi tebereikės plėtoti vartotojų teisių apsaugos standartus tradiciškai šioje srityje taikomu derinimu. Todėl tikėtina, kad ilgainiui šios dvi sistemos plėtosis kartu ir orientuosis viena į kitą.

Pasiūlymas dera su kitų sričių ES politika. Pavyzdžiui, jame numatyta, kad prekiautojai alternatyviu ginčų sprendimu gali naudotis kaip veiksmingu, greitu ir nebrangiu neteisminiu ginčų sprendimo būdu. Be to, norintieji kreiptis į teismą dėl 2 000 EUR neviršijančių sumų gali naudotis Europos ieškinių dėl nedidelių sumų nagrinėjimo procedūra, kuri įvesta tarpvalstybiniam skolų išieškojimui palengvinti.

Pasiūlymu taip pat galės būti grindžiamos būsimos iniciatyvos, kuriomis siekiama derinimo direktyvomis arba kitomis tinkamomis priemonėmis mažinti prekybos kliūtis bendrojoje rinkoje. Jame nustatytos specialios su pirkimu–pardavimu susijusios skaitmeninio turinio tiekimo sutarčių normos, kuriomis ateityje galėtų būti grindžiama platesnio masto vartotojų teisių apsaugos skaitmeninėje rinkoje politika ir priemonės. Paties reglamento nuostatos bus peržiūrėtos iki 2018 m., be kita ko, atsižvelgiant į būtinybę plėsti taikymo sritį įmonių tarpusavio sutarčių atžvilgiu, į skaitmeninio turinio rinkos bei technologijų raidą ir būsimą Sąjungos *acquis* raidą.

Komisija ir toliau vertins bendresnius vartotojų teisių apsaugos aspektus, kaip antai būtinybę atnaujinti vartotojų teisių apsaugos normas arba plėsti jų taikymo sritį, pavyzdžiui, peržiūrėdama Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvą ir Klaidinančios reklamos direktyvą. Be to, Komisija ir toliau svarstys įmonių verslo praktiką ir jos svarbą sutartims.

2.4. Papildomos priemonės

Siekiant užtikrinti veiksmingą bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės taikymą ir vienodą jos aiškinimą, pasiūlyme numatytos būsimos pagalbinės priemonės.

Remdamasi Europos Parlamento, įmonių, praktikuojančių teisininkų ir vartotojų teisių apsaugos organizacijų pasiūlymais, Komisija glaudžiai bendradarbiaus su visomis suinteresuotosiomis šalimis, kad parengtų tam tikrų prekybos sričių arba veiklos sektorių Europos pavyzdines sutarčių sąlygas. Pavyzdinė sutartis, kurioje nustatytos standartinės sutarties sąlygos ir kuri parengta visomis oficialiomis Europos Sąjungos kalbomis, galėtų būti naudinga prekiautojams, norintiems sudaryti tarpvalstybinius sandorius, kuriems būtų taikoma bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė. Per 3 mėnesius nuo bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės įsigaliojimo Komisija pradės šiuos darbus ir įsteigs ekspertų grupę, kuri atstovaus visų pirma bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės taikytojų interesams. Suinteresuotosios šalys galėtų prisidėti naudingomis verslo praktikos žiniomis ir, remdamosi savo pirmąja praktine bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės taikymo patirtimi, parengti savo sektoriaus standartines sutarčių sąlygas.

Siekiant užtikrinti veiksmingą bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės taikymą ir vienodą jos aiškinimą, pasiūlyme taip pat numatyta sukurti viešą Europos ir nacionalinių teismų sprendimų, kuriuose aiškinamos šios priemonės nuostatos, duomenų bazę. Valstybės narės turės nedelsdamos apie tokius teismų sprendimus pranešti Komisijai.

Kad bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės nuostatos būtų suprantamos vienodai, Komisija rengs mokymus šią teisę taikantiems teisininkams[34].

3. IŠVADA

Bendrąja Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teise sprendžiamos įmonių ir vartotojų problemos, patiriamos Europos vidaus rinkoje sudarant tarpvalstybinius pirkimo–pardavimo sandorius, t. y. sąnaudos ir teisinis netikrumas. Be to, tai naujoviškas proporcingumo principą atitinkantis sprendimas, nes įmonėms suteikiama galimybė taikyti naują sistemą paisant valstybių narių teisės tradicijų ir kultūros. Vartotojams ši teisė naudinga ne tik todėl, kad aukštu vartotojų teisių apsaugos lygiu stiprinamas jų pasitikėjimas, bet ir todėl, kad ją taikant gali sumažėti kainos ir padidėti produktų pasiūla. Prekiautojams sumažės biurokratinė našta ir sandorių sąnaudos, todėl turėtų padidėti tarpvalstybinės prekybos apimtys ir Europos ekonomikos augimas.

Komisija glaudžiai bendradarbiaus su Europos Parlamentu, Taryba ir nacionaliniais parlamentais, kad laiku iki 20-ojo bendrosios rinkos jubiliejaus būtų greitai susitarta dėl bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės. Be to, Komisija glaudžiai bendradarbiaus su suinteresuotosiomis šalimis, visų pirma su bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės taikytojais (ypač MVĮ ir vartotojais) ir teisininkais, kad bendroji Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisė būtų palankiai vertinama visoje Europos Sąjungoje, nes šios teisės sėkmė dėl jos neprivalomo pobūdžio galiausiai priklausys nuo to, ar ir kiek ji bus taikoma vidaus rinkoje sudaromiems sandoriams.

---

[34] Komisijos komunikatas „Naujas Europos teisininkų mokymo aspektas – pasitikėjimo teisingumu Europos Sąjungoje didinimas“, COM(2011) 551 galutinis.

I PRIEDAS

ES teisinis reglamentavimas pasiūlymo dėl bendrosios Europos pirkimo–pardavimo sutarčių teisės srityje

Įmonių ir vartotojų sutartys				**Įmonių tarpusavio sutartys**		
Sutarčių teisės sritis	**Vartotojų teisių direktyva**	**Kiti ES vartotojų teisių apsaugos teisės aktai**	**E. prekybos direktyva**	**E. prekybos direktyva**	**Direktyva dėl kovos su pavėluotais mokėjimais**	**Vienos konvencija dėl tarptautinio prekių pirkimo–pardavimo sutarčių**
Ikisutartinė informacija ir derybos	TAIP	TAIP	TAIP	TAIP	NE	NE su keliomis išimtimis
Sutarties sudarymas	NE	NE	TAIP iš dalies	NE	NE	TAIP
Teisė atsisakyti sutarties	TAIP	TAIP	NE	NE	NE	NE
Valios trūkumai	NE	NE	NE	NE	NE	NE
Sutarčių aiškinimas	NE	NE (su viena išimtimi)	NE	NE	NE	TAIP
Sutarties turinys ir galia	NE	NE	NE	NE	NE	NE su keliomis išimtimis
Nesąžiningos sutarties sąlygos	NE	TAIP	NE	NE	TAIP iš dalies	NE
Pirkimo–pardavimo sutarties šalių pareigos ir teisių gynimo būdai	NE	TAIP	NE	NE	NE	TAIP
Pristatymas ir rizikos perėjimas	TAIP	NE	NE	NE	NE	TAIP
Susijusios paslaugos teikimo sutarties šalių pareigos ir teisių gynimo būdai	NE	NE	NE	NE	NE	NE
Nuostolių atlyginimas, netesybos už sutarties neįvykdymą ir palūkanos	NE	NE	NE	NE	TAIP	TAIP
Restitucija	NE	NE	NE	NE	NE	TAIP
Senatis	NE	NE	NE	NE	NE	NE